

مطالعه و ارزیابی باغات بادام جهت شناسایی و معرفی ارقام دیر گل بومی موجود در استان یزد

محمد رضا غفوریان

عضو هیئت علمی شرکت تحقیقاتی سبزرکارپیرا

از مشکلات عمده بادام کاری کشور تولید نامنظم و نوسان تولید بادام می باشد که اکثراً به دلیل زود گلدهی ژنوتیپ های بومی و مصادف شدن زمان گلدهی آنها با سرمای دیررس بهاره محصول از بین رفته و باغداران متحمل خسارت زیاد می گردند. در برنامه های اصلاحی بادام، دستیابی به ارقام مقاوم به سرما و پرمحصول، زود بارده، سهل پوست ده، سهل برداشت و بازار پسند از مهمترین اهداف اصلاحی بادام می باشد، که باید مورد توجه قرار گیرد. این مطالعه در اواخر زمستان ۱۳۸۳ در استان یزد شروع و تا شهریورماه ۸۵ ادامه داشت. تیمارها شامل ارقام مختلف بادام در توابع شهرستان تفت و مهریز و در سطح ۱۰۰۰۰ هکتار بود. در طول انجام این مطالعه، مشخصات فنولوژی درختان مورد نظر و مشخصات فنولوژی و همولوژی میوه درختان ثبت گردید. نتایج حاصل از این بررسی حاکی از تفاوت قابل ملاحظه تاریخ تورم جوانه، تاریخ بازشدن جوانه و هم چنین تاریخ گلدهی و شکوفایی پوسته سبز میوه در ارقام بود. در ارقام شناسایی شده، زودترین تاریخ تورم جوانه در رقم ۱۲۵ و در تاریخ ۸۴/۱۱/۷ و دیرترین تورم جوانه مربوط به ارقام ۳۳ و ۹۹ که در تاریخ ۸۴/۱۲/۲۶ بود. تورم جوانه نهایی مربوط به این ارقام به ترتیب تاریخ های ۸۴/۱۱/۱۳، ۸۵/۱/۱۰ و ۸۵/۱/۸ به وقوع پیوست. نتایج نشان داد که زودترین شروع گلدهی در رقم ۸۶ و در تاریخ ۸۴/۱۲/۷ شروع و پایان گلدهی در تاریخ ۸۴/۱۲/۱۹ ثبت گردید. طولانی ترین دوره گلدهی مربوط به ارقام شماره ۸۲ و ۸۳ بود که در مدت ۲۲ روز صورت گرفت. طول دوره گلدهی در ارقام ۸۴ و ۸۵ به ترتیب مدت ۱۸ و ۱۷ روز طول کشید. جوانه گل اکثر ارقام شناسایی شده در محل اسپور و شاخه های یکساله بود. زودترین زمان شکوفایی پوسته سبز میوه در ارقام ۲۰۹، ۲۱۰، ۲۱۳، ۲۱۵، ۲۱۹ و ۲۲۰ در تاریخ ۸۵/۴/۱۵ و دیرترین زمان مربوط به رقم ۳۶ و در تاریخ ۸۵/۶/۲۲ بود. رقم ۲، درشت ترین میوه را تولید نمود که متوسط طول و عرض آن ۴۵/۵

پنجمین کنگره علوم باغبانی ایران - شهریور ماه ۱۳۸۶ - دانشگاه شیراز

و ۲۵/۵ میلیمتر بود. ریزترین میوه مربوط به ارقام ۱۶۹ و ۱۹۹ با متوسط طول ۱۸/۵ و عرض آن به ترتیب ۱۴ و ۲۲/۵ میلیمتر بود. عریض‌ترین میوه رقم ۱۶۱ بود که عرض آن ۳۳/۵ میلیمتر بود.